

VOOR EEN INCLUSIEVE DANSWERELD

Stichting **Dans+**

BELEIDSPLAN 2019 - 2021

1. INLEIDING

4

2. MISSIE

4

3. VISIE

4

4. STRATEGIE

Educatie

Participatie

Performance

Professionalisering

5-7

5. HUIDIGE SITUATIE

8-9

6. DOELGROEP

10

7. ACTIVITEITEN VAN DE ORGANISATIE

Driejarige planning
Lange termijn doelstelling

11-14

8. ORGANISATIE

15

9. BESTUUR & OVERIGE MEDEWERKERS

Bestuur
Overige medewerkers

16-17

10. WERVEN VAN GELDEN

18

11. AFSLUITING

19

1. INLEIDING

Stichting Dans+ zet zich in voor een inclusieve en diverse danswereld met als expertisegebied het toegankelijk maken van dans zodat iedereen ongeacht fysieke, mentale of cognitieve gesteldheid mee kan doen in de reguliere danswereld. Dans is een belangrijk onderdeel van de culturele, sociale en maatschappelijke vorming waarbij het als universele taal veel fysieke, sociale en cognitieve voordelen kent. Toch is er een grote doelgroep- diegenen met een beperking van welke aard ook- die structureel geen aansluiting vindt bij het reguliere dansaanbod. Om de toegankelijkheid van dans te bevorderen organiseert Stichting Dans+ dansactiviteiten aan de hand van de pijlers: 1) educatie, 2) participatie, 3) performance en 4) professionalisering voor dansers van alle niveaus, met en zonder beperking. Daarnaast wordt toegankelijkheid en diversiteit ook in de organisatie zelf weerspiegeld. Stichting Dans+ is één van de eerste organisaties in Nederland die structureel zal werken met dansprofessionals (dansdocenten, choreografen, etc.) met en zonder beperking. Zij zijn op volwaardige en gelijkwaardige basis bij de stichting betrokken en fungeren zo als rolmodellen voor de beoogde doelgroep. De dansactiviteiten van Stichting Dans+ zijn van verrijkende waarde aangezien zij bijdragen aan het doorbreken van sociaal, maatschappelijk, fysiek en creatief isolement van diegenen met een beperking (van welke aard ook). Het stimuleren van dansplezier staat hierbij altijd centraal. Daarbij vormt de stichting tevens een verrijking voor de danswereld op zich; de stichting zet zich namelijk in voor inclusie en integratie van diegene met een beperking (van welke aard ook) binnen de reguliere danswereld omdat zij de potentie hebben om op een unieke, creatieve manier bij te dragen aan de culturele sector. Hierdoor kan de danswereld een werkelijke reflectie zijn van de maatschappij die zij vertegenwoordigt.

In dit meerjarenbeleidsplan zal verder worden ingegaan op de missie en visie van de stichting, waarna we onze strategie zullen bespreken met een uiteenzetting van de verschillende pijlers. Verder zullen we een schets maken van de huidige situatie, de doelgroep, de activiteiten van de stichting verder toelichten, geven we u een kijkje in onze toekomstdromen, stellen we u voor aan het bestuur en andere medewerkers en vertellen we wat wij nodig hebben om een inclusieve danswereld te realiseren.

2. MISSIE

Ongeacht in welk lichaam je geboren bent, niemand wordt geboren met twee linker voeten. Stichting Dans+ 's missie is daarom om ieder kind, jongere en (jong) volwassene – ongeacht zijn/haar beperkingen- in Nederland in beweging te krijgen en aan te steken met het dansvirus. Bewegen is gezond en dansen ontzettend leuk! Met onze dansactiviteiten doorbreken wij sociaal, maatschappelijk, fysiek en creatief isolement en bieden wij de mogelijkheid voor dansers van alle niveaus – met en zonder beperking- om hun dansdromen na te jagen.

3. VISIE

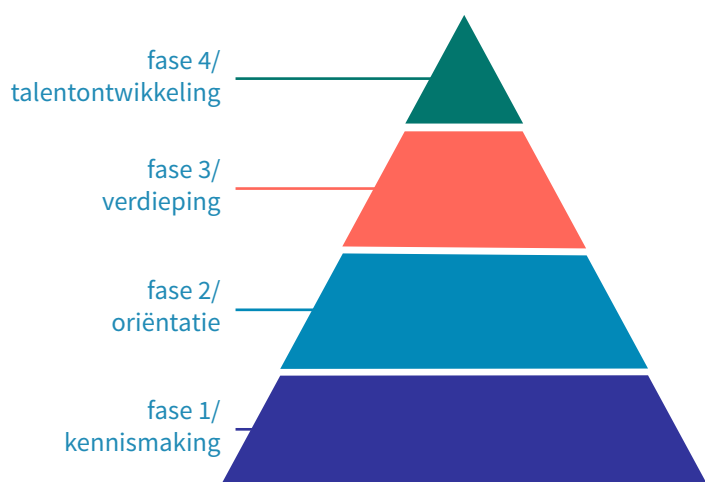
Stichting Dans+ gelooft dat dans niet lichaamsgebonden is en dat dans met de juiste methodiek, hulpmiddelen en infrastructuur geen beperkingen kent. Het is in Nederland nog niet normaal dat iedereen zo maar mee kan doen met dans, zeker niet als je te maken hebt met een beperking (van welke aard ook). Stichting Dans+ wil bereiken dat een kind met een prothese weet dat hij of zij gewoon op balletles kan en dat het niet gek is dat een hip hop dansworkshop op een reguliere middelbare school gegeven wordt door een dansdocent in een rolstoel. Dat een dansvoorstelling uitgevoerd kan worden door dansers met en zonder een beperking, dat zij daar een gelijkwaardig salaris voor ontvangen en dat deze dansvoorstelling door het Nederlandse publiek net zo goed ontvangen wordt als een dansvoorstelling van een bekend dansgezelschap. De activiteiten van Stichting Dans+ bewerkstelligen deze visie.

4. STRATEGIE

Om dit te bereiken wil stichting Dans+ beeldvorming beïnvloeden, een landelijke duurzame dansinfrastructuur ontwikkelen voor iedere danser, en danseducatie & talentontwikkeling stimuleren. Om deze kerndoelen te bereiken, vallen de dansactiviteiten van Stichting Dans+ onder vier pijlers: 1) educatie, 2) participatie, 3) performance, 4) professionalisering (consultancy, onderzoek & training). Hieronder zal dieper worden ingegaan op iedere pijler.

Pijler 1: Educatie

Stichting Dans+ biedt danslessen voor kinderen tot (jong) volwassenen van alle niveaus, met en zonder beperking, in de stijlen hip hop, jazz, moderne dans en klassiek ballet. In deze lessen wordt aandacht besteed aan de drie kernaspecten waar danseducatie uit bestaat: 1) productie; -zelf dansen om dans technieken en expressievormen te leren beheersen en een creatief proces te doorlopen-, 2) receptie; -leren door middel van dans te beschouwen en ervaren-, en 3) reflectie; -nadenken en spreken over de betekenis van dans- (LKCA, 2019). Daarnaast zijn de danslessen van Stichting Dans+ (ongeacht leeftijd of beperking) erop gericht dat iedereen de diverse fases- 1) kennismaking, 2) oriëntatie, 3) verdieping, 4) talentontwikkeling- van danseducatie kunnen doorlopen zodat continuïteit en ontwikkeling centraal staan:

FIGUUR 1/ Berenschot, bedrijfsmodellen voor kunsteducatie, 2010, blz. 11. Fase 1: kennismaking/ontkennening, fase 2: oriëntatie/verkenning, fase 3: verdieping/ontwikkeling, fase 4: talentontwikkeling/professionalisering.

Pijler 2: Participatie

Participatie betekent simpel gezegd actieve deelname. Het vergroten van de deelname van dansers met een beperking of chronische ziekte ziet Stichting Dans+ als een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de danswereld en de maatschappij. Onze activiteiten vergroten daarom zowel maatschappelijke als sociale en creatieve participatie.

Maatschappelijke participatie

Stichting Dans+ wil de participatie van diegenen met een beperking of chronische ziekte binnen de reguliere danswereld vergroten door aanspraak te maken op bestaande maatschappelijke netwerken. Daarom worden binnen deze pijler participatie activiteiten georganiseerd zoals kortdurende workshops, projecten, talks en campagnes die bijdragen aan het verlagen van drempels, en het veranderen van beeldvorming, regelgeving en beleidsvorming. Stichting Dans+ werkt op deze manier aan het creëren van een duurzame landelijke dansinfrastructuur voor iedere danser. Stichting Dans+ zal samenwerkingen aangaan met instellingen die vaak buiten de focus van dansscholen vallen, waaronder (kinder)ziekenhuizen, revalidatiecentra, patiëntenverenigingen en scholen voor speciaal onderwijs.

Sociale participatie

Stichting Dans+ zet zich ook in voor sociale participatie: participatie die toegespitst is op vrijetijdsbesteding en het onderhouden van sociale contacten, waarbij we bestaande sociale netwerken aanspreken. Dans is een universele taal die door iedereen gesproken en begrepen kan worden, waarbij dans in vele culturen een uiting van vreugde is. Ziekte, handicap of beperking(en) zouden geen belemmering mogen zijn zodat iedereen met de voetjes van de vloer kan tijdens bijzondere en vreugdevolle momenten in het leven. Stichting Dans+ is hierdoor bijvoorbeeld in te huren voor kinderfeestjes of andere feestelijke gelegenheden. Onder sociale participatie vallen ook participatiedanslessen voor kind & ouder, en vriendjes & vriendinnetjes (zowel met als zonder beperking, handicap of chronische ziekte).

Pijler 4: Professionalisering (consultancy, onderzoek & training)

Creatieve participatie

Dans heeft de potentie tot het ontwikkelen en stimuleren van creativiteit, fantasie, inlevingsvermogen. Onderzoek laat tevens zien dat wanneer iemand met een chronische ziekte, beperking of handicap participeert in kunstbeoefening, -dus de kunstenaar in zichzelf ontwikkelt-, hij/zij zich boven verwachting ontwikkelt ten opzichte van leeftijdsgenoten met een beperking die niet participeren in kunstbeoefening (Monsma, fluisterzacht en haarzuiver, 2017). Stichting Dans+ zal daarom choreografiewedstrijden / open podia organiseren en stage- en opleidingsplaatsen bieden voor diegenen met en zonder een beperking om hen de kans te bieden om de verschillende aspecten van het danskunstenarschap verder te ontwikkelen.

Pijler 3: Performance

Dans is één van de podiumkunsten, of ook wel uitvoerende kunsten. Dit wil zeggen, een kunstvorm die vaak uitgevoerd wordt op een podium in de aanwezigheid van publiek. Stichting Dans+ zal projectmatig voorstellingen, lezingen en workshops geven op diverse locaties, waardoor dansers, docenten en makers met en zonder beperking de kans krijgen zichzelf te laten zien, en te groeien als kunstenaar. Door zulke activiteiten te organiseren kan Nederland ook zien dat danstalent geen beperkingen kent. Tevens organiseert Stichting Dans+ jaarlijks een eindvoorstelling, zoals gebruikelijk is bij dansscholen. Hierbij ondersteunt de pijler performance de pijlers educatie en participatie.

Naast het podium, neemt dans ook een plaats in binnen het universitaire onderwijs, als danswetenschap. Danswetenschappen is de studie van dans en dansers, als ook de praktische toepassing van wetenschappelijke principes op dans & danseducatie (Wikipedia, 2019). Door middel van structureel onderzoek kan Stichting Dans+ onderzoeken wat de belangrijkste knelpunten zijn in het vertalen van cultuurbeleid in cultuurpraktijk, en met welke beleids- en educatie initiatieven de participatie van mensen met een beperking in dans kan worden gestimuleerd. Tevens wil Stichting Dans+ onderzoek doen naar de kracht van diversiteit in dans voor bedrijven, instanties en de politiek. Stichting Dans+ gelooft dat dit belangrijk is voor het institutionaliseren van danstoegankelijkheid. Daarnaast kunnen wetenschappelijk onderbouwde (nationale) beroepsnormen de professionalisering van dans voor mensen met een beperking bevorderen. Ook zullen wij werken aan deskundigheidsbevordering van het danswerkveld, door het geven van korte cursussen / trainingen (pedagogiek & didactiek) en bijscholingen. De kennis en ervaring van Stichting Dans+ zal gedeeld worden met het professionele werkveld en lokale & nationale (overheids-) instanties via consultancy, advisering en training over de onderwerpen participatie, inclusiviteit, diversiteit en toegankelijkheid voor (culturele) bedrijven en instanties.

Hierboven hebben we kort besproken wat de kern van elke pijler is en wat Stichting Dans+ per pijler streeft te bewerkstelligen. Onderstaande tabel geeft een kort inhoudelijk overzicht hoe dit zich naar de praktijk vertaalt:

	KENNISMAKING	ORIËNTATIE	VERDIEPING	TALENTONTWIKKELING
PIJLER 1: EDUCATIE	Enmalige workshops, lessen voor (kinder) ziekenhuizen, revalidatiecentra, patiëntenverenigingen, scholen (voor speciaal onderwijs), etc.	Korte cursussen inclusiedans op locatie in de stijlen: - hip hop, jazz dans, moderne dans, klassiek ballet of bijvoorbeeld een 4x cursus (4 lessen hip hop, 4 lessen jazz dans, etc.)	Jaarcursussen inclusiedans op locatie (met behalen van diploma/certificaat): - Hip hop - Jazz dans - Moderne dans - Klassiek ballet - Compositie / choreografie	Selectiegroep Dans+ op een centrale locatie (waarbij zij lessen volgen in alle stijlen) / talentontwikkelingsprogramma
PIJLER 2: PARTICIPATIE	Kinderfeestjes, vrijgezellenfeest, openingsdans bruiloft, teambuilding, etc.	Korte participatie danscursussen / projecten	Bezoek dansgezelschappen, dansvoorstellingen, dansvakopleidingen, creatieve werkplaatsen	Stageplaatsen, leerwerkplaatsen, werkplaatsen.
PIJLER 3: PERFORMANCE	Presentaties in de samenleving	Jaarlijkse eindvoorstelling	Open podia, choreografie / talentenwedstrijd, scouting.	Coaching traject
PIJLER 4: PROFESSIONALISERING	Inspiratiebijeenkomsten, masterclasses	Dansconsulent Kennisdeling. Consultancy.	Deskundigheidsbevordering mbo & hbo dansvak en gerelateerde opleidingen & bijscholing (pedagogiek & methodiek).	Onderzoek. Doorstroom mogelijkheden creëren naar (buitenlandse) opleidingsplaatsen en dansgezelschappen.

FIGUUR 2/ Pijlers vertaald in de praktijk.

5. HUIDIGE SITUATIE

Cultuurbereik en cultuurparticipatie zijn belangrijke thema's in het Nederlandse cultuurbeleid. Net als inclusiviteit en diversiteit, want cultuur is van en voor iedereen – ongeacht leeftijd, geslacht, culturele, sociaaleconomische of geografische achtergrond (Engelshoven 2018; Engelshoven, 2019; VVD et al. 2017). Volgens het woordenboek betekent 'inclusie' ook de insluiting in de samenleving van achtergestelde groepen op basis van gelijkwaardigheid. Alhoewel kunst en cultuur mogelijkheden voor inclusie bieden, zijn er ook grenzen aan deze toegankelijkheid. Voor één specifieke doelgroep zijn deze grenzen letterlijk en figuurlijk voelbaar: mensen met een beperking, van welke aard ook (Geurts, A & Geurts, I, Boekman 115, naar een inclusief cultuurbestel). De recente Boekman publicatie door de initiatiefneemster van Stichting Dans+ geeft een situatieschets van Nederland, en identificeert vier grenzen aan de cultuurparticipatie van dansers met een beperking:

Een fysieke grens

- *Toegankelijkheid van de locatie.*
- *Vervoer naar de locatie, al dan niet met hulpmiddelen en sportvoorzieningen zoals dansrolstoel.*
- *Informatieverstrekking over toegankelijkheid. Alhoewel instellingen welwillend zijn, kan een rolstoeldanser er niet vanuit gaan dat een rolstoelvriendelijke dansles ook daadwerkelijk rolstoeltoegankelijk is.*

Een sociaaleconomische grens

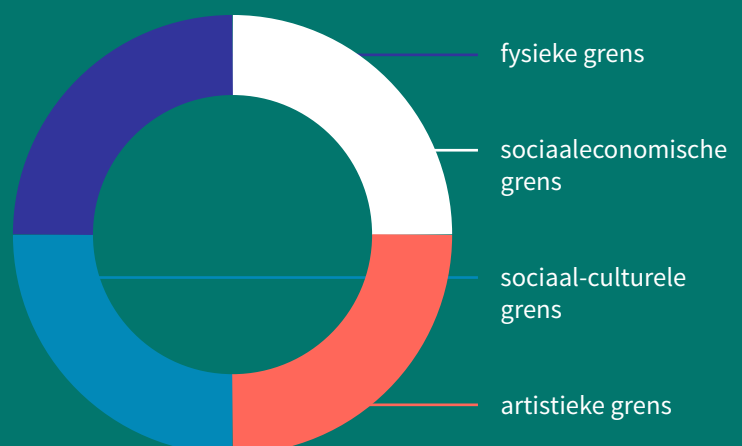
- *Sportvoorzieningen worden lang niet altijd vergoed door ingewikkelde regelgeving en als deze wel vergoed worden, duurt het vaak erg lang voordat de voorziening er eenmaal is.*
- *Sommige ziektes, aandoeningen of beperkingen kunnen onvoorspelbaar zijn waardoor er onverwacht lessen gemist kunnen worden. Als hier geen rekening mee gehouden wordt in betalingssystemen voor cursussen, kan dit een dure aangelegenheid worden.*

Een sociaal-culturele grens

- *Beeldvorming. Wat is dans? Wie kan dans wel of niet doen? Maar ook wordt er bij 'dans met een beperking' vaak gedacht aan de gezondheidsbeeldvorming (dans als middel in plaats van als doel) en rolstoelstijldans. Een dansles gericht op gezondheid trekt vooral oudere deelnemers waardoor jongere dansers amper leeftijdgenoten treffen om mee te dansen. Voor de jongere dansers met een beperking (van welke aard ook) is het vaak moeilijk om dansactiviteiten voor hun eigen leeftijd te vinden en is het tevens moeilijk om danslessen te vinden in moderne dans, jazz, hip hop of klassiek ballet. Rolmodellen die beeldvorming kunnen beïnvloeden in deze stijlen ontbreken dan ook.*
- *Didactische en pedagogische vaardigheden. Een dansdocent beschikt lang niet altijd over de didactische en pedagogische vaardigheden om een 'reguliere' dansles aan te passen (inclusie en integratie) zodat dansers met een beperking (van welke aard ook) ook mee kunnen doen. Dit terwijl het met de juiste methodiek geen probleem is dat dansers met en zonder beperking in dezelfde dansles dansen.*

Een artistieke grens

- *Wat is de definitie van een talent voor dans? Wie bepaalt dit? Wordt de identiteit van een danser bepaald door het lichaam waarmee deze zijn of haar kunst uitdrukt of kan een danser met een beperking ook een getalenteerd danser zijn? Stichting Dans+ gelooft hierin en steeds meer organisaties nemen dit gedachtegoed over, maar zouden dansprofessionals met een beperking (van welke aard) dan niet ook als danser, docent, choreograaf of beleidsmedewerker onderdeel van dansgezelschappen, dansinstituten en/of dansacademies behoren te zijn?*

FIGUUR 3/ huidige situatie

Ondanks dat er enkele goede initiatieven zijn waar mensen met een lichamelijke of mentale beperking of chronische aandoening kunnen participeren in dans (Holland Dance, Next Stop 2019, Misciconi Dance Company) is het voor dansers met een beperking door bovengenoemde grenzen vaak nog niet mogelijk om als kind alle eerder besproken fasen- 1) kennismaking, 2) oriëntatie (verkenning), 3) verdieping (ontwikkeling) en 4) talentontwikkeling (professionalisering)-, die cultuureducatie te bieden heeft te doorlopen.

Toch publiceerde Kunstfactor in 2011 al een rapport (inhoudelijke richtlijnen dans: dans in een rijke leeromgeving, Bregman, Hermans, Fokkens – van der Maas) waarbij er drie nieuwe doelgroepen geïdentificeerd werden: 1) danseducatie aan jongens, 2) dans en senioren, 3) dans voor mensen met een beperking. Voor de eerste twee doelgroepen zijn landelijk veel dansactiviteiten van de grond gekomen de afgelopen acht jaar maar voor mensen met een beperking is deze ontwikkeling gestagneerd. Zeker als we naar landen om ons heen kijken is het duidelijk dat Nederland op het gebied van danstoegankelijkheid voor mensen met een beperking inderdaad nog niet zo ver is. Om hier verandering in te brengen moet er onderbouwd kunnen worden waarom het ook in Nederland belangrijk is dat iedereen mee kan doen met dans?

Om deze vraag te beantwoorden maken we een uitstapje naar het Verenigd Koninkrijk. Eén van de redenen dat community dans (andere benamingen zijn inclusiedans of integrated dans) in het Verenigd Koninkrijk zo prominent aanwezig is, is omdat de institutionalisering van deze benadering van dans voort is gekomen uit de manifestatie van de overheidsagenda, waarbij prioriteit werd gegeven aan sociale inclusie (Houston, 2008; Merli, 2010; Belfiore, 2010). Eenvoudig gezegd, sociale inclusie is een idee van voordelen brengen voor individuen, maar ook voor gemeenschappen. *‘Het sociale ideaal dat insluiting tot uitdrukking brengt, is een ideaal van gemeenschappelijk lidmaatschap: niemand wordt de toegang ontzegd tot activiteiten en praktijken die centraal staan in het leven van de samenleving. Een inclusieve samenleving is een samenhangende samenleving’* (Gray, 2000 geciteerd in Houston, 2009, blz. 207). Community dans (inclusiedans, integrated dans) werkt vaak met mensen die gemarginaliseerd zijn, omdat het erop gericht is om dans toegankelijker te maken. Persoonlijke ontwikkeling door middel van dans wordt daarbij benadrukt, waarbij sociale cohesie: het gevoel gezien te worden, ergens bij te horen, mee te kunnen en mogen doen en onderdeel te zijn van een groep, gestimuleerd wordt (Jasper, 1997; Houston, 2009). Dans in de gemeenschap wordt daarom gezien als een hulpmiddel om mensen, gemeenschappen en de maatschappij sterker te laten worden door hun

potentieel te stimuleren. In de loop der jaren hebben communitydansprofessionals aangetoond dat dans in de gemeenschap helpt om het gevoel van eigenwaarde, lichaamsbewustzijn, veerkrachtigheid, tolerantie, inlevingsvermogen te vergroten en dat dans soms zelfs de potentie van transformatie heeft (Matarasso, 1997; Bartlett, 2012; Houston, 2009). Omdat kunst en vooral community-dans een manier is om die aspecten binnen verschillende gemeenschappen en landen te stimuleren, ondersteunen nationale en regionale overheden in Europa het vergroten van de toegankelijkheid van dans (Houston, 2009; Belfiore, 2010). Ze stellen dat *‘de kunsten innovatieve oplossingen kunnen bieden, bruggen bouwen, verschillen op een positieve manier kunnen verwerken en grenzen kunnen opsplitsen voor individuele burgers en voor de hele gemeenschap’* (DCMS, 2006, Le Ministère de la Culture et de la Communication, 2003 in Houston, 2009). Regeringen die willen worden gezien als verschildmakers voor het leven van hun burgers, zetten daarom de kunsten op hun agenda’s (Houston, 2009, Belfiore, 2010). Hierdoor heeft in het Verenigd Koninkrijk community dans zich de afgelopen 30 jaar kunnen ontwikkelen waarbij zij 4,8 miljoen deelnemers, 73,203 kansen en 10,4 miljoen kijkers hebben bereikt (Bartlett, 2012).

Om dit ook in Nederland te bereiken is er *noodzaak* om een organisatie als stichting Dans+ om als landelijk kennis- en expertise centrum op te treden. Het wiel hoeft hierbij niet opnieuw uitgevonden te worden. Stichting Dans+ heeft niet alleen de visie, passie en ambitie om dans toegankelijk te maken voor iedereen. Stichting Dans+ beschikt ook over de didactische, pedagogische en inhoudelijke kennis om dit professioneel te bewerkstelligen in Nederland.

Wij bieden professionele oplossingen aan voor het verlagen van de vele drempels en grenzen die dansliefhebbers met een beperking tegen komen waarbij wij met één voet in de danswereld en met één voet in de lotgenoten / ervaringsdeskundige wereld staan; daarom zetten wij dansprofessionals met en zonder beperking in als rolmodellen om beeldvorming en de toegankelijkheid van de Nederlandse danswereld in al zijn facetten te verbreden.

***Samen zorgen we voor
verandering!***

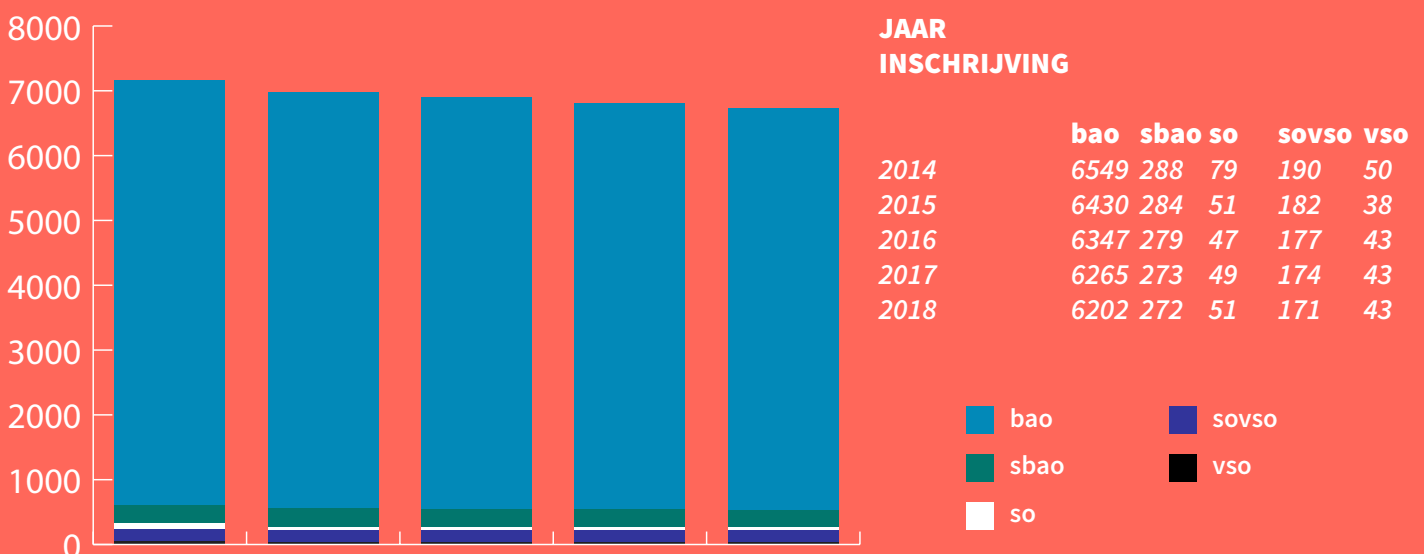
6. DOELGROEP

Nederland telt 17,18 miljoen inwoners waarvan ongeveer 24% kinderen. Van deze kinderen (0-25 jaar) hebben één op de vier (1,3 miljoen) een chronische aandoening (Verwey-Jonker instituut, 2019). Onder chronische aandoeningen vallen een scala aan aandoeningen zoals reuma, taaislijmziekte of astma. In de rapportage van het Verwey-Jonker instituut zijn kinderen met een verstandelijke beperking of lichamelijk letsel niet meegenomen. De ziektelast (en/of beperking) is heel individueel, maar de definitie van een chronische aandoening is dat deze nooit overgaat. Veel kinderen worden dus jong chronisch ziek maar door verbeterde gezondheidszorg neemt de levensverwachting van deze kinderen wel toe. Ondanks dat zij een langere levensverwachting hebben blijkt uit onderzoek dat zij wel een mindere kwaliteit van leven ervaren. *‘Het zijn vaak minder zichtbare aandoeningen, maar jongeren zijn er wel continue mee bezig’* (Verwey-Jonker instituut, 2019). Deze kinderen maken zich vaak zorgen om de toekomst en voelen zich belemmerd door hun aandoening. Dit uit zich in minder zelfvertrouwen, minder vriendjes/vriendinnetjes, gepest worden of ze zijn minder vaak lid bij een sport (of DANS!) vereniging. Naarmate de kinderen ouder worden ervaren zij dat er op school, werk en bij het sporten minder rekening met ze gehouden wordt. De verschillen tussen gezonde en kinderen met een chronische aandoening nemen met het ouder worden toe en zij geven hun leven een lager cijfer dan leeftijdsgenoten die gezond zijn

(Verwey-Jonker instituut, 2019). Onderzoek toont ook aan dat circa 300.000 leerlingen passend onderwijs volgen en dat zij moeilijk tot geen aansluiting vinden bij het reguliere kunsteducatie aanbod (Monsma, Ikca, 2018). De rest van deze doelgroep, blijkt nu, is verspreid over reguliere primaire (en voortgezet) onderwijs. De doelgroep (0-25 jaar) die geen tot moeilijk aansluiting vindt bij kunsteducatie (waar dans onder valt) is dus wellicht groter dan tot nu toe gedacht werd, zie figuur 4 en 5, aangezien het zich niet beperkt tot het speciaal onderwijs. Dit laat zien dat integratie en inclusie van kinderen (en jongeren tot (jong)volwassenen) met een chronische ziekte, aandoening, handicap of beperking *iedereen* aangaat.

Stichting Dans+ gaat daarom samenwerkingen aan met andere domeinen, zoals het (speciaal) onderwijs/scholen, de medische wereld en het maatschappelijke & sociale domein. Stichting Dans+ brengt dans naar deze plekken om diegene met (en zonder) een beperking te laten zien wat er allemaal mogelijk is op het gebied van dans. Waarbij wij daarna de danswereld in beweging krijgen om deze doelgroep als vanzelfsprekend onderdeel van de danswereld te zien en te behandelen.

Om inclusie en integratie te bereiken zijn de dansactiviteiten van Stichting Dans+ niet uitsluitend voor diegene met een beperking, iedereen is welkom!

FIGUUR 4/ aantal scholen in het primair onderwijs in cijfers (DUO 1 cijfer PO 2010-2018 (<https://www.onderwijsincijfers.nl/kengetallen/po/instellingen/aantallen-instellingen-po>)

7. ACTIVITEITEN VAN DE ORGANISATIE

Om hip hop, jazz dans, moderne dans en klassiek ballet inclusief te maken gebruikt Stichting Dans+ diverse leer-theorieën / filosofieën van dansbenadering binnen het formele dansonderwijs (Amans et. al, 2008; Cleveringa, 2012; Erven, 2009, Pitts & Watt, 2001). Hierbij wordt dans gezien als een universele uitdrukking van wat mensen, ongeacht achtergrond of beperking, beweegt (Houston, 2005). Community dans, inclusie dans of integrated dans zijn overkoepelende benamingen voor deze benadering van dans. Deze leertheorieën, die onder andere gelijkenissen tonen met het constructivisme (het nieuwe leren of authentiek leren) zorgen ervoor dat mensen met een beperking (van welke aard) mee kunnen doen in een reguliere dansles waarbij zij op een gelijkwaardige manier even veel kans krijgen voor het ontwikkelen van talent, creativiteit, dansplezier, lichaamsbewustzijn en danstechniek.

Hoe dit zich vertaalt naar de praktijk is hieronder kort samengevat in tabel 6: *fysieke ontwikkeling en interactie aanmoedigen op een veilige & acceptabele manier*. Daarnaast heeft deze methodiek ook meerwaarde voor mensen zonder beperking die in dezelfde les dansonderwijs volgen aangezien persoonlijke aandacht & het persoonlijke talent centraal staan en het procesgericht werken (wat heb jij nodig om je volledige potentie te ontwikkelen) veel prominenter aanwezig is. Hier wordt verder op ingegaan in tabel 7: *Dans+*. De docent gebruikt hierbij diverse methodische en didactische benaderwijzen voor de verschillende onderdelen van de dansles waarbij zij/hij diverse invullingen geeft aan het docent – leerlingschap (Amans, 2008; Bregman, Hermans, Fokkens – van der Maas, 2011; Erven, 2009; Pitts & Watt, 2001; Bartlett, 2012; Lomas, 1998; Trienekens, 2011; Butterworth, 2009).

MEERWAARDE VAN DE DANSLESSEN VAN STICHTING DANS+

Ieder mens heeft de potentie en het recht zich tot zijn of haar volle mogelijkheden te ontwikkelen. Waarbij hij/zij gezien mag worden. Zelfvertrouwen is daarbij een belangrijke eigenschap. Door middel van dans richten wij de schijnwerpers op talent, zo erkennen en vieren wij ieders potentie.

In principe bestaat beperking alleen omdat er een bepaalde algemeen geaccepteerde norm gehanteerd wordt, die bepaalde mensen automatisch buiten de maatschappij plaatst: iemand in een rolstoel is pas beperkt als hij/zij een trap tegen komt (waarbij er geen lift aanwezig is) (Evans, 2019). Tolerantie en inlevingsvermogen voor zichzelf en anderen is belangrijk voor het oprekken van bestaande beeldvormingen die dansers met een chronische ziekte, beperking of aandoening niet in staat stelt aansluiting te vinden bij de reguliere danswereld.

Tolerantie, inlevingsvermogen en acceptatie komt tot stand als verkenning, nieuwsgierigheid, openheid, samenwerking en wederzijds vertrouwen gestimuleerd wordt. Allemaal basis ingrediënten en de kern van de artistieke waarde van dans. Dans heeft hierdoor ook de potentie tot het aandragen van creatieve oplossingen, het bouwen van bruggen tussen verschillende beweegwerelden en onderdeel te zijn van creatieve, maatschappelijke en sociale vorming (van potentieel ieder kind).

Sociale betrokkenheid, toewijding, het ontwikkelen van discipline, het aangaan van relaties en het ontmoeten van nieuwe mensen op basis van een gelijke interesse (dans en beweging).

Inclusie in dans wordt vaak als belangrijk bestempeld vanuit morele overwegingen of redenen voorgeschreven door de wet (VN verdrag). Naar het artistieke aandeel van deze doelgroep wordt nog weinig gekeken wat opmerkelijk is aangezien de danswereld constant het lichaam en verschillende manieren van beweging onderzoekt (Evans, 2019). In de danslessen van Dans+ zien wij iedere deelnemer als volwaardig en gelijkwaardig, waarbij zowel diegene met als zonder beperking een bijdrage leveren in het proces van leren van en met elkaar. Met als gevolg dat beide doelgroepen ook gelijke kansen krijgen binnen de reguliere danswereld (de mogelijkheid tot het doorlopen van alle fases die danseducatie rijk is).

De methodes van community dans die toegespitst zijn op het toegankelijk maken van dans (moderne dans, ballet, jazz, hip hop, etc.) bestaan voornamelijk uit procesgericht werken waarbij het eindresultaat (een dansvoorstelling, etc.) een product van eigenaarschap is van iedere deelnemer. Het product is hierdoor niet van mindere technische of artistieke waarde, maar floreert door authenticiteit.

Ziekte, beperking of handicap worden vaak nog gezien als iets engs. Het is iets wat genezen moet worden of anders iets waar een oplossing voor verzonnen moet worden zodat deze doelgroep meer op de 'rest' lijkt. Ze worden vaak nog gezien als passief en (financieel)afhankelijk. Het zijn echter juist deze structurele, culturele, economische en attitudinale barrières die deze doelgroep beperkt. Het is daarom belangrijk om relaties te ontwikkelen op basis van gemeenschappelijke grond, wederzijds respect, verantwoordelijkheid en vertrouwen. Zodat deze barrières doorbroken kunnen worden (Evans, 2019).

In Nederland heerst nog een ietwat ouderwets idee over wat dans is en wie dit wel of niet zou kunnen doen. Hierdoor, wijst onderzoek uit, wordt dans eigenlijk niet als optie gezien voor diegene met een chronische ziekte, handicap of beperking. Cultuurparticipatie draagt bij aan levenskwaliteit en zou daarom juist als optie gezien moeten worden (Monsma, 2019). Maar daarnaast is er nog een reden. Ook een ziek of gehandicapt lichaam heeft beweging nodig en juist door middel van dans kan er ervaren worden dat fysieke ontwikkeling vaak toch mogelijk is aangezien iedereen in dans mee kan doen: ontwikkeling van lichaamsbewustzijn en lichaamsvertrouwen. Daarbij heeft deze doelgroep alle potentie om als rolmodel te laten zien (aan zowel diegene met maar vooral ook zonder beperking) dat wanneer talent belicht wordt dans geen beperkingen kent. Hierdoor kan dans losgekoppeld worden van heersende stigma's. De methodes die gebruik worden zorgen ervoor dat een dansdocent fysieke ontwikkeling en interactie op een veilige en acceptabele manier kan aanmoedigen en ontwikkelen, waarbij iedere deelnemer gestimuleerd wordt het beste uit zichzelf te halen.

FIGUUR 6/ fysieke ontwikkeling en interactie aanmoedigen op een veilige en acceptabele manier

KERNWAARDEN VAN COMMUNITY DANS

Vertrouwen opbouwen, zelfrespect (fysiek, mentaal en cognitief); waardering van individuele input en het aanmoedigen van erkenning en viering van prestatie.

Tolerantie en inlevingsvermogen voor zichzelf en anderen.

Stimuleren van verkenning en probleemoplossend vermogen.

Stimuleren van een niveau van emotionele verbinding, betrokkenheid en inzet bij een activiteit.

Een onbalans van gezag herstellen.

Individuen aanmoedigen in eigen initiatief, beslissend vermogen, verantwoordelijkheid en onafhankelijkheid.

Het doorbreken van barrières die te maken hebben met ras, cultuur, geaardheid, fysieke gesteldheid, etc. door het ontwikkelen van relaties op basis van gemeenschappelijke grond, wederzijds respect, verantwoordelijkheid en vertrouwen.

Fysieke ontwikkeling en interactie aanmoedigen op een veilige en acceptabele manier.

FIGUUR 7/ Dans+ (bron: foundation for community dance, 1996, p. 17)

Drie jaar planning

Om grote doelen te bereiken, moeten er eerst kleine doelen gesteld worden. Daarom hebben we voor het eerste jaar onderstaande kortetermijndoelstellingen per pijler verder uitgekristalliseerd;

Pijler 1: educatie

- Stichting Dans+ heeft op ten minste één locatie inclusie dansles(sen) opgezet, in de regio Zuid Holland in samenwerking met een (culturele) partner
- Stichting Dans+ bezoekt ten minste twee scholen (primair, voortgezet of speciaal onderwijs) voor incidentele (dans)workshops
- Stichting Dans+ verzorgt ten minste één masterclass voor gevorderde niveaus

Pijler 2: participatie

- Stichting Dans+ heeft ten minste één project uitgevoerd die de participatie van diegene met een beperking (van welke aard) bevordert.

Pijler 3: performance

- Stichting Dans+ heeft ten minste één (dans) optreden gegeven

Pijler 4: professionalisering

- Stichting Dans+ heeft als consultant ten minste voor één (culturele) organisatie advies uitgebracht over participatie, inclusiviteit en diversiteit
- Stichting Dans+ heeft ten minste één workshop gegeven voor het professionele werkveld gericht op deskundigheidsbevordering
- Stichting Dans+ heeft ten minste één publicatie op haar naam staan
- Stichting Dans+ schrijft actief subsidies aan en houdt zich bezig met het werven van gelden.

De doelen voor jaar twee en drie zijn verwerkt in onderstaande tabel.

Aan het eind van jaar één zullen de kortetermijndoelstellingen voor jaar twee uitgeschreven worden. De korte termijndoelstellingen zullen worden uitgewerkt in projectplannen. Mocht de praktijk uitwijzen dat een jaardoelstelling nog niet bereikt is, kan deze meegenomen worden naar het volgende boekjaar.

	JAAR 1	JAAR 2	JAAR 3
PIJLER 1: <i>Educatie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Opzetten van inclusie dansles(sen) in de diverse stijlen in Zuid Holland (korte cursus). • Eenmalige workshops en lessenreeksen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elkaar opvolgende korte inclusiedans cursussen in de diverse stijlen. • Continuering. 	<ul style="list-style-type: none"> • Start jaarcursussen inclusiedans in de diverse stijlen (met behalen certificaat). • Evalueren of er genoeg animo is voor start talentenklas / talentontwikkelingsprogramma.
PIJLER 2: <i>Participatie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Participatie project. • Werven leerlingen voor korte cursussen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korte participatie danscursus / projecten. • Leerling aantallen laten groeien. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stageplaatsen, leerwerkplaatsen.
PIJLER 3: <i>Performance</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Presentatie in de samenleving (& sociale media). 	<ul style="list-style-type: none"> • “ + jaarlijkse eindvoorstelling. 	<ul style="list-style-type: none"> • “ + Coaching traject.
PIJLER 4: <i>Professionalisering</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschrijven subsidies, sponsors werven. Consultancy / publicatie / deskundigheidsbevordering 	<ul style="list-style-type: none"> • “ + training & bijscholing. 	<ul style="list-style-type: none"> • “ + start onderzoek.

FIGUUR 8/ driejaar -planning

Langetermijndoelstellingen

Daarnaast heeft Stichting Dans+ ook lange termijndoelstellingen geformuleerd. Stichting Dans+ heeft een lange termijndoel van 30 jaar. De eerste vijf jaar zijn de basis van Stichting Dans+ waar beeldvorming in de danswereld (wat is dans en wie kan er allemaal dansen?) op een positieve manier uitgedaagd wordt. De eerste 10 jaar werken wij aan het ontwikkelen van een landelijke dansinfrastructuur voor *iedere* danser, van alle niveaus. De eerste 20 jaar werken wij aan vernieuwing van danseducatie & dansparticipatie waarbij talentontwikkeling voor *iedere* danser een belangrijke rol speelt. En over 30 jaar willen wij een half miljoen deelnemers, 2,8 miljoen kijkers en 9000 kansen gecreëerd hebben door mensen te inspireren en van hun (dans)sokken te blazen! Hierbij zien wij dans als middel & als doel. Deze cijfers zijn gebaseerd op de cijfers van de Foundation for Community Dance (2012), rekening houdende dat het Verenigd Koninkrijk 3,7 keer zo veel inwoners heeft en onze deelnemende doelgroep ongeveer tussen de 0 en 40 jaar oud is.

We streven ernaar om het expertisecentrum te worden op dit gebied dat door middel van dans verbinding creëert. Daarnaast streven we ernaar om dans een gemeenschappelijk goed te maken, open voor iedereen die van dans houdt, ook voor diegenen die nu denken dat dans niet voor hem of haar weggelegd is.

8. ORGANISATIE

XXX

9. BESTUUR & MEDEWERKER(S)

Graag stellen we aan u voor; het bestuur en de artistiek leidster die tevens de initiatiefneemster van Stichting Dans+ is.

Bestuur

Voorzitter

Hi, ik ben Amanda, de voorzitter van Dans+. In het dagelijks leven werk ik als juridisch beleidsadviseur voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, waar ik mij bezig houd met cultuur- en mediabeleid. Ik zet mij hierbij onder andere in voor diversiteit, inclusiviteit en gelijke kansen op toegang tot en deelname aan de culturele en creatieve sector.

In mijn vrije tijd doe ik met veel plezier aan Latin- en buikdans. Daarnaast ga ik graag naar een klassieke ballet- of juist moderne dansvoorstelling. Dansen gaat voor mij -net als andere vormen van kunst- om het overbrengen van emoties in de meest pure vorm. Of je nu meedoet of toe kijkt, professional of amateur bent. Mijn wens is dat iedereen, ongeacht afkomst, ras, geslacht of beperking dit kan ervaren en daarvan kan genieten.

Als voorzitter van Dans+ draag ik deze boodschap uit voor met name mensen met een beperking om de mogelijkheden voor hen te vergroten.

Secretaris

Mijn naam is Amber Geurts en ik stel mij graag voor als secretaris van Stichting Dans+.

Doordeweeks werk ik als sociaal-cultureel onderzoeker bij een onderzoeksinstituut, waarbij ik mij bezig houd met allerhande vraagstukken omtrent maatschappelijke uitdagingen. Een grote maatschappelijke uitdaging die in mijn ogen vaak te weinig aandacht krijgt, is de inclusieve samenleving. Als mantelzorger van chronisch zieken, weet ik wat het betekent om beperkt te zijn in het uitvoeren van je (dans-) passie, om concessies te doen, en er het beste ervan te maken gezien de omstandigheden.

Via Stichting Dans+ draag ik graag bij aan de kunst- en cultuurparticipatie van mensen met een beperking of chronische ziekte. Daarnaast vind ik het belangrijk om anderen bewust te maken van wat er nodig is om letterlijk iedereen deel te laten nemen aan kunst en cultuur.

Penningmeester

Mijn naam is Jaap-Jan Stapel en ik ben de penningmeester van Stichting Dans+. Eerlijkheid duurt het langst, heb ik ooit geleerd; een uitgesproken passie voor dans heb ik niet. Mijn eigen dans ervaring gaat niet veel verder dan één seizoen stijldansles en mijn geheel zelf ontwikkelde dansstijl in de lokale discotheek van het dorp waar ik ben opgegroeid.

Wel heb ik een enorme passie voor cijfers, waar ik mijn beroep (sinds 2013 als zelfstandige) van heb kunnen maken. De laatste jaren heb ik op professionele wijze kennis mogen maken met de culturele wereld. Ik vind het ontzettend gaaf om te zien hoe enthousiast men in die wereld is. Zowel professionals als klanten zie je met heel veel passie werken en genieten en als ik daar aan bij kan dragen, dan geniet ik ook.

Als ik zie hoeveel doorzettingsvermogen er nodig is om met een beperking je passie te kunnen volgen, dan draag ik daar graag mijn steentje aan bij. Iedereen zou zijn passie moeten kunnen uitoefenen!

Overige medewerker(s)

Artistiek leidster en dansprofessional met een beperking

Mijn naam is Isis Geurts en ik stel mij graag voor als de artistiek leidster van Stichting Dans+. Ik ben een creatieve dansprofessional met een oprecht enthousiasme om dans toegankelijk te maken voor iedereen, om dans te verbinden aan sociaal/maatschappelijke doelstellingen en bovenal om doelgroepen die vanwege verschillende redenen niet als vanzelfsprekend met dans in aanraking komen te enthousiasmeren voor dans.

Het toegankelijk maken van dans kreeg een extra dimensie toen ik zelf vanwege een chronische ziekte veranderde in een dansprofessional met een fysieke beperking. Hierdoor maak ik nu gebruik van een dansrolstoel om te dansen en ben ik naast dansprofessional, ook lotgenoot en ervaringsdeskundige. Zelfs voor mij, als dansprofessional, is het niet vanzelfsprekend dat ik mee kan doen in de danswereld. Maar ondanks dat de impact van mijn ziekte groot is, blijft mijn overtuiging dat dans(talent) geen beperkingen kent groter. Met een bachelorsdiploma danseducatie inclusief onderwijsbevoegdheid van Codarts, Hogeschool voor de Kunsten in Rotterdam, en een master diploma in Community Dance van Roehampton University in Londen heb ik mij niet alleen gespecialiseerd in (community) danseducatie, choreografie en performance, maar ook in academisch onderzoek naar de verbindende waarde van kunst en dans specifiek. Deze combinatie van theoretische en praktijkgerichte kennis (en ervaring) zal zeker helpen bij het uitdragen van de missie en visie van Stichting Dans+; namelijk een toegankelijke danswereld!

Stichting Dans+ is een stichting zonder winstoogmerk. Het is wel ons streven om juist ook werkgelegenheid te creëren zodat de (semi-) dansprofessionals met een beperking (van welke aard ook) onafhankelijk in de maatschappij kunnen fungeren. Hierdoor heeft Stichting Dans+ een sociaal-culturele impact op de samenleving. En werkt zij actief aan deskundigheidsbevordering van (toekomstige) dansdocenten, choreografen en dansers (met en zonder beperking) en de institutionalisering van danstoegankelijkheid. Openstaande interne vacatures zullen gedurende het jaar gevuld worden.

10. WERVEN VAN GELDEN

Stichting Dans+ zal op verschillende manieren geld werven. We hebben een verdienmodel ontwikkeld rondom de reguliere en incidentele dansactiviteiten die gegeven worden. Daarnaast organiseren we een jaarlijkse eindvoorstelling voor alle deelnemers vanuit alle pijlers. Omdat we een stichting zijn zullen we ook campagnes organiseren voor bewustwording en het werven van sponsors, donaties, vrienden van en samenwerkingspartners. We willen met ambassadeurs werken die helpen het bereik van de stichting te vergroten. Ook zijn vrijwilligers erg belangrijk voor ons en daarnaast zullen we subsidies aanvragen die ons helpen met het uitzetten van onze korte- en lang termijndoelstellingen.

Onze jaarcijfers zijn apart terug te vinden op de website aan het eind van elk boekjaar.

11. AFSLUITING

Het gaat om dans, waarbij de schijnwerpers gericht worden op talent en niet op de beperking (waar we allemaal in ons leven wel eens mee te maken krijgen).

